

Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka dar labiau aktualizuoja Panevėžio miesto garbės piliečio, filosofo Arvydo Šliogerio atminimą ir kūrybą – sukurta speciali interneto svetainė www.sliogeris.pavb.lt.

Apie tai – pokalbis su Kultūros paveldo ir tyrinėjimo skyriaus vadove Lida ŽUKAUSKAITE.

Kokių tikslų siekiama naująja svetaine?

Pristatyti A. Šliogerį kaip vieną svarbiausių šiuolaikinės Lietuvos filosofų, supažindinti su pagrindinėmis jo idėjomis, tekstais, gyvenimo ir kūrybos keliais, skatinti gilesnį susidomėjimą tiek šliogeriška filosofija, tiek pačia filosofija kaip mąstymo būdu. Labai svarbu, kad profesoriaus unikalios išvalgos apie būtį, kalbą, vietą ir žmogaus santykį su pasauliu neliktų vien akademinių sluoksnių ribose – taptų atspirties tašku šiuolaikiniam žmogui ieškant orientyrų vertybių, tapatybės ir egzistencinio sąmoningumo kryžkelėse.

Kaip pristatytumėte svetainės koncepciją?

Koncepcija remiasi A. Šliogerio sukurta filotopijos idėja – meile vietai ir konkrečiam buvimui, parodant, kad Šliogerio filosofija nėra abstrakti ar atitrūkusi nuo gyvenimo, priešingai – ji išsiskynijusi realybėje: gamtoje, kasdienybėje, vietoje. Todėl svetainės kūrybinė komanda stengėsi išryškinti ne tik teorinius filosofo tekstus, bet ir jo asmeninį santykį su Panevėžiu, vaikystės aplinka, jusliniu pasauliu. Akcentuoti ne tik minties gilumą, bet ir žmogišką paprastumą – ryšį su tėviške, gamta, buvimu. Daug dėmesio skyrėme ir turinio interaktyvumui bei vizualikai – leisti lankytojai ne tik skaityti, bet ir patirti Šliogerio pasaulį per vaizdus, citatas, archyvinius įrašus, skvero fotoreportažus ar tinklaraštį.

Svetainę kūrė ne tik bibliotekos komanda...

Tai buvo bendruomeninis procesas, suvienijęs bibliotekos, filosofų bendruomenių, verslo ir šeimos iniciatyvas. Autentišką turinį ir vizualinę dalį formavo mąstytojo žmonos Zitos Šliogerienės duotos archyvinės nuotraukos ir atrinkti tekstai, šliogerišką filosofiją nuostabiai perteikė prof. habil. dr. Viktorijos Daujotytės-Pakerienės ir doktoranto Justo Kučinsko akademiniai pamąstymai. Svarbų vaidmenį atliko įmonė „Metalistas Group“ – jos vadovas Mantas Gudas inicijavo Arvydo Šliogerio skvero kūrimą Panevėžyje. Tai tapo ne tik pagarbos

ženklų, bet ir fiziniu bei simboliniu svetainės turinio pagrindu – skveras integruotas į svetainę QR kodais kaip gyvas filotopinis taškas.

2021 m. Z. Šliogerienė mūsų bibliotekai padovanojo vyro asmeninę biblioteką. Tad kuriant naująją svetainę teko svarbi užduotis – visą surinktą medžiagą susisteminti ir teisingai atspindėti šliogerišką filosofiją šiuolaikiniam skaitytojui.

Estetiška, konceptuali ir meditatyvi svetainė atspindi patį A. Šliogerio mąstymo stilių. Netipiškas formatas, monochrominės spalvos skatina tolesnį gyvą dialogą su mąstytojo idėjomis. Integruoti archyviniai paskaitų įrašai, laidos, tokios kaip „Be pykčio“, kur A. Šliogeris kalba apie filotopiją, galimybė skaitytojui jungtis prie filosofijos tinklaraščio, bibliotekų elektroninio katalogo. Tikimės, visa tai plėtos ir telks filosofijos mylėtojų bendruomenę.

Ir visgi – į kokią vartotoją orientuojasi svetainė?

Į žmogų, kuriam svarbi kultūra, filosofinis mąstymas, lietuviškosios tapatybės klausimai ir egzistencinė patirtis. Jos turinys pritaikytas tiek specialistams, tiek plačiajai visuomenei.

Filosofams, studentams dėstytojams – besidomintiems metafizika, kalbos filosofija, fenomenologija, estetikos ir egzistencijos temomis, nes joje pateikiama išsami Šliogerio kūrybos apžvalga, pagrindinių veikalų sąrašas, autentiškos citatos ir konceptai.

Menininkams, rašytojams, kūrėjams – ieškantiems įkvėpimo jusliškoje mąstysenoje, daiktų, kalbos ir vietos filosofijoje.

Lankytojams, kuriems svarbu prasmingas gyvenimas, gamta, lietuviška tapatybė, Panevėžys ir, žinoma, A. Šliogerio asmenybė.

Norėjome, kad svetainė būtų ne paviršutiniam naršymui, o sąmoningam buvimui filosofo pasaulyje.

Ar svetainė dar bus pildoma?

Nuo pat pradžių numatėme, kad svetainė nebus statiška – ji augs, keisis ir prisitaikys prie naujų turinio formų, auditorijos poreikių, kvies mąstyti kartu.

Filosofijos tinklaraštyje lankytojai galės dalintis savo pamąstymais, prisiminimais ar refleksijomis apie A. Šliogerį, jo filosofiją. Planuojame periodiškai atnaujinti turinį, kurti naujus įrašus, plėsti garso ir vaizdo archyvą, įtraukti mokslinių straipsnių, vertinimų apie profesoriaus kūrybą, įtaką Lietuvos, užsienio filosofiniam laukui.

Svetainė atvira dialogui. Ja kviečiame ne tik skaityti, bet ir prisidėti – tai lyg filosofinis tiltas tarp A. Šliogerio minties ir šiuolaikinio žmogaus patirties. Labai lauksime prisiminimų, nuotraukų apie filosofą – jais galima dalintis ir tiesiogiai svetainėje, ir siunčiant el. paštu ausra.velickiene@pavb.lt.

